

YIT Suomi Oy
PL 169
00181 HELSINKI

PERUSTELTU PÄATELMÄ YIT SUOMI OY:N KIILAN KIERTOTALOUSKESKUS-HANKKEESTA

1. HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Kiilan kiertotalouskeskus, YIT Suomi Oy, Vantaa

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaava on YIT Suomi Oy, jossa hankkeen yhteyshenkilönä on Lasse Vilhunen. Hankkeen tullessa vireille hanketoimijana oli Lemminkäinen Infra Oy, joka yhdistyi 1.2.2018 YIT Oyj:n kanssa muodostaen YIT Infra Oy: n. 1.1.2019 alkaen yritys on toiminut nimellä YIT Suomi Oy. Hankkeesta vastaavan YVA-konsultti on Ramboll Finland Oy, jossa yhteyshenkilönä on Minna Miettinen. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena toimii Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus, jossa yhteyshenkilönä on Annukka Engström.

Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Hankealue sijaitsee Vantaan 34 kaupunginosassa, Kivistön suuralueella, kiinteistöllä 92-34-23-1. Koillisosaltaan kiinteistö rajoittuu Tuusulan kunnan rajaan.

Hankkeessa kiinteistön maapohja tasataan kiertotaloustoimintojen sekä betoni- ja asfalttiasemien tarpeisiin. Kiinteistön tasaus edellyttää kallio- ja moreenikiviainesten louhintaa ja kaivua alueelta. Tontin esirakentamisen jälkeen hankkeen tarkoituksena on sijoittaa kiinteistölle asfaltti- ja betoniasemat sekä kiinteä murskauslaitos. Betonin- ja asfaltinvalmistuksen lisäksi alueella vastaanotetaan, käsitellään ja kierrätetään asfalttia, betonia, betonilietettä sekä ylijäämämaita ja -louheita. Hankealueen läpi kulkee 400 kV voimajohto.

22.3.2019

Hankkeella on kuusi toteutusvaihtoehtoa, jotka eroavat toisistaan toiminnoiltaan. Kaikissa vaihtoehdoissa, vaihtoehtoa 0 lukuun ottamatta, alue louhitaan asemakaavan mukaiseen tasoon ja sen kiviaines murskataan.

VE 0
Hanketta ei toteuteta

VE 0+
Alueen louhinta kaavan mukaiseen tasoon ja kiviaineksen murskaus
Betonijätteen vastaanotto ja käsittely

VE 1A
Alueen louhinta kaavan mukaiseen tasoon ja kiviaineksen murskaus
Betonijätteen vastaanotto ja käsittely
Louheen vastaanotto ja käsittely
Ylijäämämaiden vastaanotto ja käsittely

VE 1B
Alueen louhinta kaavan mukaiseen tasoon ja kiviaineksen murskaus
Betonijätteen vastaanotto ja käsittely
Louheen vastaanotto ja käsittely
Asfalttijätteen vastaanotto ja käsittely

VE 2A
Alueen louhinta kaavan mukaiseen tasoon ja kiviaineksen murskaus
Betonijätteen vastaanotto ja käsittely
Asfalttijätteen vastaanotto ja käsittely
Asfalttiaseman toiminta

VE 2B
Alueen louhinta kaavan mukaiseen tasoon ja kiviaineksen murskaus
Betonijätteen vastaanotto ja käsittely
Betoniaseman toiminta

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Hankkeesta vastaava on hakenut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä siitä, edellyttääkö yhtiön suunnittelema toiminta alueella ympäristövaikutusten arviointimenettelyä yksittäistapauksessa. Uudenmaan ELY-keskus päätti Vantaan kaupungin ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksia kuultuaan, että hanke edellyttää arviointimenettelyä (Päätös 22.06.2016, Dnro UUDELY/2505/2016). ELY-keskus katsoi, että hanke todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan YVA-asetuksen 8§:n hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä vaikutuksia.

Lemminkäinen Infra Oy on saattanut hankkeen ympäristövaikutustenarviointimenettelyn vireille 9.10.2017 toimittamalla

22.3.2019

Uudenmaan ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointiohjelman. Uudenmaan ELY-keskus on antanut lausuntonsa ohjelmasta 18.12.2017.

YIT Infra Oy on toimittanut 13.11.2018 Uudenmaan ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, joka on laadittu arviointiohjelman ja siitä annetun lausunnon pohjalta.

Ympäristövaikutusten arvioinnin ja muiden menettelyjen yhteensovittaminen

Arviointiselostuksessa on tuotu esille hankkeen edellyttämät luvat, suunnitelmat ja niihin rinnastettavat päätökset. Lisäksi on käsitelty hankkeen toteuttaminen suhteessa alueen kaavoitukseen.

Ohjelmavaiheen ennakkoneuvottelu hankkeen edellyttämien menettelyjen yhteensovittamiseksi järjestettiin 29.8.2017 Uudenmaan ELY-keskuksessa. Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä YVA-menettelyn ajaksi.

2. OSALLISTUMISEN JÄRJESTÄMINEN SEKÄ YHTEENVETO ANNETUISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus on kuulutettu ajalla 26.11.2018 - 24.1.2019. Kuulutus on ollut nähtävillä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan virallisilla sähköisillä ilmoitustauluilla. Lehti-ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu Vantaan Sanomat, Keski-Uusimaa ja Hufvudstadsbladet-lehdissä.

Arviointiselostus on ollut kuulutusajan nähtävillä seuraavissa paikoissa: Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Hyrylänkatu 8 C, 04300 Tuusula Vantaan kaupunki, ympäristökeskus, Pakkalankuja 5, 01510 Vantaa sekä internetissä:

www.ymparisto.fi/KiilankiertotalouskeskusYVA

www.miljo.fi/KilacirculararekonomicenterMKB

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus tiistaina 4.12.2018 klo 18.00 - 20.00 Seutulan VPK-talolla osoitteessa Katriinantie 71, 01760 Vantaa. Yleisötilaisuudessa oli viranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi noin 50 osanottajaa. Tilaisuuden aluksi kuultiin asukkaiden näkemys hankkeesta Seutulan Kyläyhdistyksen edustajan esittämänä. Erityisiä huolenaiheita olivat lisääntyvä raskas liikenne, melu, pölyn terveysvaikutukset, räjäytysten vaikutus rakennuksiin ja kaivoihin sekä kaivojen veden riittävyys ja laatu.

Uudenmaan ELY-keskus pyysi arviointiselostuksesta lausunnot Vantaan kaupungilta ja Tuusulan kunnalta sekä niiden kaavoitus- ja

22.3.2019

ympäristönsuojeluviranomaisilta, Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta, Uudenmaan liitolta, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafilta, Museovirastolta, Vantaan kaupunginmuseolta, Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta, Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymältä (HSY), Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:ltä sekä Fingrid Oy:ltä. Lisäksi lausunnon jätti Suomen Luonnonsuojeluliitto.

Yhteenveto saaduista lausunnoista ja mielipiteistä

Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 11 lausuntoa ja 97 mielipidettä. Lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan nähtävillä ympäristöhallinnon internet-sivuilla:

<https://www.ymparisto.fi/KiilankiertotalouskeskusYVA>.

Yhteenveto saaduista lausunnoista

Yleistä

Merkittävyydeltään suurimmat vaikutukset aiheutuvat kaikissa toteutusvaihtoehdoissa rakentamisen aikaisesta melusta ja tärinästä sekä koko toimintaan liittyvistä vaikutuksista ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

YVA-selostusta pidettiin varsin monipuolisena ja monilta osin kattavana selvityksenä hankkeen vaikutuksista. Toisaalta hankevaihtoehtoja ei pidetty riittävän erottelevina vaikutusten suhteen. Ympäristövaikutukset on arvioitu laaja-alaisesti. Hankkeen luontovaikutukset jäävät vähäisiksi, mutta ympäristön asukkaisiin kohdistuisi suuria kielteisiä vaikutuksia melun, pölyn, tärinän, liikenteen ja heikentyneiden virkistyskäyttömahdollisuuksien takia. Arviointiselostuksessa näiden vaikutusten estämiseen esitetyt keinot eivät vakuuta konkreettisten esimerkkien puuttuessa. Todettiin, että hanketta ei tule toteuttaa asukkaisiin kohdistuvien voimakkaan kielteisten vaikutusten takia ennen kuin vaikutusten estämiseen on esitetty riittävät keinot.

Hanke nähtiin resurssiviisauden ja massatasapainon hallinnan kannalta viisaana, mutta samalla vastustettiin laajojen hankkeiden toteuttamista Kiilan alueella ennen maantie 152:n toteuttamista.

Hankkeen toteutus edellyttää haitallisten vaikutusten lieventämistoimia ja vaikutusten seuranta, joita säädellään ympäristölupamenettelyssä. Kiilan kiertotalouskeskuksen esirakentamisvaiheessa ja varsinaisessa toimintavaiheessa aiheutuvia haitallisia vaikutuksia tulee ehkäistä YVA-vaiheen jälkeen tarkentuvien suunnitelmien ja hankealueen rakenne-, käyttö- ja hoitoteknisten toimenpiteiden avulla.

Lausunnoissa pidettiin tärkeänä avointa vuorovaikutusta toiminnanharjoittajan ja lähialueen välillä sekä ennakoivaa tiedottamista hankkeen eri vaiheista. Katsottiin, että hankkeen sosiaalinen hyväksyttävyyttä edellyttää avointa tiedotusta ja vuorovaikutusta.

22.3.2019

Tuotiin esille, että hankkeen toteutuksen edellyttämät haitallisten vaikutusten lieventämistoimet olisi tullut esittää jo tässä vaiheessa, eikä vasta lupamenettelyssä, niin kuin arviointiselostuksessa todetaan.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Alueen kehittäminen nähtiin seudullisesti tärkeänä asiana. Koska alue sijaitsee Tuusulan rajalla, kytkeytyy alueen kehittäminen tiiviisti myös Tuusulan puoleiseen maankäyttöön ja aluetta tulisikin suunnitella tulevaisuudessa kuntarajat ylittävänä kokonaisuutena. Hankealue on Uusimaa-kaavan kaavaluonnoksessa osoitettu osaksi isompaa kiertotalouden ja jätehuollon aluetta. Todettiin myös, että Tuusulan puoleiselle Västerskogin tilalle ei toistaiseksi ole vireillä aktiivista hanketta kiviainesten ottoa, maan vastaanottoa ja asfalttiaseman toimintaa varten, mutta alue on maankäytöllisesti kiinnostava.

Tuotiin esille, että Vantaan voimassa olevassa yleiskaavassa hankealue rajautuu maa- ja metsätalousalueeseen, mikä toimii myös suojavyöhykkeenä Kuutamotien ja Katriinantien asutuksen suuntaan. Nähtävillä olevassa yleiskaavaluonnoksessa alueen käyttöä virkistykseen on korostettu entisestään.

Huomautettiin, että asemakaavamuutos 002089 on laadittu vastaamaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevaa väliaikaista toimintaa, kun taas selostuksen mukaan kiertotalouskeskuksen toiminta voi kestää arviolta 20 vuotta tai jopa kauemmin, riippuen tulevaisuuden tarpeista. Jatkosuunnittelussa hanke tulee toiminnoiltaan ja kestoiltaan mitoittaa siten, että se vastaa voimassa olevan yleiskaavan ja siten asemakaavamuutoksen 002089 lähtökohtana ollutta määräaikaista luonnetta. Mikäli näin ei toimita, hankkeelle tulee hakea asemakaavamuutos.

Liikennevaikutukset

Liikennettä ja liikenneturvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamista pidettiin tarpeellisena hankkeen aiheuttaman raskaan liikenteen merkittävän kasvun vuoksi. Jos raskasta liikennettä suuntautuu arvioidusta poiketen Katriinantietä länteen huomattavia määriä, se voisi arviointiselostuksen mukaan vaarantaa Seutulän koulun oppilaiden ja ratsastajien liikenneturvallisuutta. Myös tämän suunnan osalta liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet tulee suunnitella.

Tuotiin esille, että arviointiselostukseen tulisi lisätä Tuusulan Ruotsinkylä-Myllykylä II-osayleiskaavassa maa-ainestenottoalueelta (EO) osoitettu tieliikenteen yhteystarve-merkintä Vantaan suuntaan.

22.3.2019

Edellytettiin, että kiertotalouskeskuksen liikennettä ei suuntaudu jo nyt raskaan liikenteen käyttämälle Myllykyläntielle. Kehä IV-hankkeen edistämistä raskaan liikenteen sujuvoittamiseksi toivottiin.

Lausunnoissa todettiin, että selostuksessa esitetty raskaan liikenteen kasvu on niin huomattava, että liikenteen sujuvuus ja turvallisuus ovat jo nyt uhattuna ilman liikenneverkon kehittämistä. Todettiin, että hankkeen toteuttamiskelpoisuutta ennen Kehä IV:n rakentamista olisi tullut tarkastella kriittisemmin. Useammassa lausunnossa tuotiin esille, että hankkeen toteuttamisen suhteen tulisi odottaa maantie 152:n toteutumista.

Katsottiin, että liikenteen vaikutusarvioinnit tulee tehdä uudelleen tarkemmilla liikennemäärätiedoilla. Liikenteen kielteisten vaikutusten minimointiin on kiinnitettävä huomiota. Hankkeesta aiheutuva raskas liikenne lisääntyy kaikissa vaihtoehdoissa ja tulee siten lisäämään asukkaiden turvattomuuden tunnetta ja jo nykyisin koettuja haittoja.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Todettiin, että maisemavaikutusta tulisi täsmentää ja tutkia tiheän puustoisien reunavyöhykkeen mahdollisuutta ja sen vaikutusta melun vaimenemiseen sekä lähialueen virkistyskäyttöön.

Tuotiin esille, että alueen ainoa tunnettu muinaisjäänös Sjöskog (Seutula)-Tuusulan Myllykylä (mj.rek. 1000010782), vanha tienpohja on muinaisjäänösosuudeltaan erinomaisesti säilynyt ja tyypiltään tienkäytön seurauksena uraksi kulunut niin sanottu solatie. Solateita ei tunneta monia Uudeltamaalta. Hankealueelle ulottuu säilynyt tieosuus tulisi säilyttää muinaisjäänösrajauksensa osalta koskemattomana.

Vaikutukset pintavesiin

Todettiin, että hulevesien hallinta ja käsittely tulee toteuttaa siten, ettei vesistöön aiheudu merkittäviä vaikutuksia ja poikkeuksellisiin tilanteisiin kuten rankkasateisiin tulee varautua.

Hulevesien riittävään tarkkailuun ja vesienkäsittelyyn, etenkin kiintoaineen poistoon, tulee kiinnittää erityistä huomiota. Seurannan tulisi sisältää jatkuvaa samentumisen ja vedenlaadun tarkkailua ja veden laadun parantamiseksi tarpeellisia toimia, kuten esimerkiksi laskeutusaltaat, viivytyrakenteet tai muut rakenteet, jotka vähentävän sedimentin kulkeutumista. Lisäksi painotettiin, että louhintojen ja toiminnan ei tule vaarantaa muiden alueella toimivien hankkeiden nykyisiä vesienhallintaratkaisuja. Tämä tulee varmistaa ympäristöluvan yhteydessä.

On tärkeää, että kiertotalouskeskuksen vesienkäsittelyn ja hulevesien hallinnan suunnitelman mukainen selkeytysallas sekä biosuodatus toteutetaan, jotta vaikutukset vesistöön saadaan pidettyä mahdollisimman vähäisinä. Pidettiin hyvänä asiana, että hulevesien käsittelyyn on esitetty

22.3.2019

perinteisen selkeytsaltaan lisäksi biosuodatusta, jolla tyyppipäästöä voidaan vähentää kasvukaudella 50-60% ja kevätsulannan aikaan 40%.

Luontovaikutukset

Todettiin, että hankkeen luontovaikutuksia on arvioitu laajalti myös hankealueen ulkopuolella. Hankkeen luontovaikutukset alueen ulkopuolelle liittyvät erityisesti alueella syntyvien vesien puhtauteen ja kiintoainespitoisuuksiin. Tuusulanjokeen valuvat vedet tulee pitää puhtaina, jotta kirjojokikorentojen lisääntyminen vesistössä onnistuu myös jatkossa. Tämä on otettava huomioon pintavesisuunnitelmassa.

Tuusulanjoessa on todettu uhanalaista ja rauhoitettua vuollejokisimpukkaa sekä äärimmäisen uhanalaista taimenta. Vaikutuksia näihin lajeihin voi olla puron laskukohtalla tai siitä alaspäin kohti Vantaanjoen pääuomaa. Selostuksessa ei kerrota sijaitseeko taimenen kutualueita tai potentiaalisia kutualueita joen alajuoksulla. Tämä olisi hyvä selvittää.

Pidettiin tärkeänä, että luontoselvityksen suositukset otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

Meluvaikutukset

Todettiin, että meluvaikutukset pienentyvät selvästi louhintavaiheen päättyessä. Arviointiselostuksen melukarttoja pidettiin selkeinä ja melulähteiden taustatiedot oli koottu selkeästi taulukkoon. Sen sijaan toiminnan aiheuttamat melutaso muutokset nykytilanteeseen verrattuna eivät hahmottuneet kovin hyvin.

Huomautettiin, että meluntorjuntaa tarvitaan koko toiminnan ajan, ei vain silloin kun on vaarana, että ohjearvot ylittyvät. Lausunnoissa pidettiin välttämättömänä, että ympäristölupavaiheessa tehdään vielä toiminnan melumallinnus meluntorjuntatoimenpiteiden kanssa, jotta lähialueen melutasot eivät hankkeen johdosta ylitä ulkomelun ohjearvoja. Meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyys on tarpeen varmistaa myös mittauksin. Ympäristölupaharkinnassa on tarpeen huomioida asutukseen kohdistuva kokonaismelualtistus terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Kiilan alueen toimijoiden yhteinen säännöllinen meluseuranta mittauksin on suositeltavaa.

Tärinävaikutukset

Todettiin, että louhinnan vaikutukset ja riskit on tunnistettu hyvin, mutta suositeltiin, että lähialueen talot katselmoidaan ennen toiminnan aloittamista, jolloin myös tärinän raja-arvot tarkentuvat. Katsottiin, että rakentamisen aikaisten merkittävien kielteisten vaikutusten minimoimiseksi rakennuttajan on kiinnitettävä erityistä huomiota louhinnan

22.3.2019

suunnitteluun ja toteutukseen. Asukkaille ja ympäristölle koituvien haittojen ehkäisemiseksi on esitettävä uskottavat keinot ennen kuin toiminta voidaan aloittaa.

Tärinähaittaa aiheuttavien toimijoiden yhteistyötä asutukselle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi pidettiin tarpeellisena.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Todettiin, että arviointiselostukseen oli koottu kattavasti erilaisten pölyntorjuntakeinojen vaikutuksia. Toimenpiteiden pitäisi olla normaalina käytäntönä kaikessa toiminnassa. Pölyntorjuntaa tarvitaan kaikissa vaihtoehdoissa ja koko toiminnan ajan, ei vain silloin kun on vaarana, että vuorokausiohjearvo ylittyy tai on vaarassa ylittyä. Kiinnitettiin huomiota siihen, että arviointiselostuksen mukaan ajotietä Hanskalliontien laitosalueelle ei kuitenkaan ole tarkoitus päällystää.

On välttämätöntä, että hankkeen jatkosuunnittelussa varmistetaan riittävät pölyntorjuntakeinot, jotta hankkeesta aiheutuvat hiukkaspäästöt jäävät alle raja- ja ohjearvojen. Pölyntorjunnan suunnittelussa on tarpeellista huomioida myös muut Kiilan alueella pölyä aiheuttavat toiminnot, koska lähiasukkaat kokevat jo nyt Kiilan alueen toimintojen aiheuttavan pölyhaittoja. Pölypäästöjen silmämääräisen seurannan ja kertaluontoisten mittauksien lisäksi on tarvittaessa tarpeellista tehdä jatkuvatoimisia hiukkaspitoisuuksien mittauksia, mikäli pölyntorjuntakeinoista huolimatta pölyhaittaa aiheutuu asutusalueilla.

Asfalttiaseman hajuhaittoja on tarpeen seurata säännöllisesti asiantuntijapaneelia käyttäen. Tarvittaessa hajuhaittoja tulee vähentää.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Lausunnoissa kritisoitiin arviointiselostuksessa esitettyä johtopäätöstä, että vaikutukset louhintaan liittyen olisivat kestoaltaan lyhytaikaisia ja vaikutusalue olisi suppea. Esirakentamisen on arvioitu kestävän neljä vuotta, joten kyse ei ole erityisen lyhytaikaisesta toiminnasta. Suppea vaikutusalue ei poista vaikutusalueen sisällä olevien asukkaiden altistusta, vaikkakaan hankkeesta ei keskimäärin aiheudu väestölle terveydellistä haittaa keskimäärin väestössä.

Vaikutukset pohjaveteen

Todettiin, että hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella ja että kaikissa vaihtoehdoissa kenttäalueen rakentamisen vaikutukset pohjavesiolosuhteisiin ovat samanlaiset.

Esitettyä pohjaveden ja talousvesikaivojen seuranta pidettiin välttämättömänä. Tarvittaessa seurannan piiriin tulee ottaa useampia

22.3.2019

hankealueen eteläpuolisia talousvesikaivoja, mikäli seurannan piirissä olevissa talousvesikaivoissa havaitaan hankkeen vaikutuksesta muutoksia pohjaveden laadussa tai määrässä. Hankkeesta ei saa aiheutua haittaa talousveden saannille, koska alueella ei ole toistaiseksi käytettävissä vaihtoehtoisia vedenhankintatapoja.

Korostettiin, että pohjavesivaikutukset hankealueen etelä-/kaakkoispuolen talousvesikaivoihin ovat normaalitilanteessa mahdollisia ja onnettomuus- tai vahinkotilanteessa voi talousveteen ilmaantua pahempia laatumuutoksia. Arviointiselostuksessa ei ole kerrottu kohdistuvatko vaikutukset pelkästään rengaskaivoihin.

Tuotiin esille myös arviointiselostuksen ristiriitaisia tietoja.

Arviointiselostuksen sivulla 116 todetaan, että hankealueesta noin 7 ha laajuinen alue sijoittuu laaksoalueen vesien muodostumisalueelle, mikä on noin 30% laaksoalueelle kulkeutuvien vesien muodostumisalueesta.

Toisaalta sivulla 120 sanotaan, että hankealue kattaa murto-osan alueen yksityiskaivojen muodostumisalueesta, mikä edelleen laimentaa hankealueelta mahdollisesti peräisin olevien aineiden pitoisuuksia pohjavedessä yksityiskaivojen alueella. Varsinkaan laaksopainanteen linjassa oleville kaivoille hankealueen muodostumisalue ei ole vain murto-osa.

Voimajohto

Aiemmin annetut risteämäläusunnnot tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa, rakentamisessa ja alueella tapahtuvassa toiminnassa. Voimajohtoalueella on louhintaa koskevia rajoituksia, jotka tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä Fingrid Oyj:n kanssa.

Yhteisvaikutukset

Korostettiin, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida melun, pölyn ja tärinän torjunta siten, että ohje ja raja-arvot eivät ylity. Tarkasteluissa tulee huomioida alueen nykyiset toiminnat sekä mahdollisuuksien mukaan laajenevan kiertotalousalueen vaikutukset. Ympäristöluvan yhteydessä tulee myös selvittää tarve ja mahdollisuudet yhteistarkkailuihin. Yhteisvaikutusten kannalta yksi merkittävä tekijä ovat alueen eri hankkeiden vesipäästöt. Päästöt voivat vaikuttaa vuollejokisimpukkaan ja alueelta löydettyihin yhtä tiukasti suojeltuihin sudenkorentoihin. Tuotiin esille, että Kehä IV voi mahdollisesti tuoda ratkaisun liikennejärjestelyihin alueella.

22.3.2019

Yhteenveto saaduista mielipiteistä

Yleistä

Kaikissa esitetyissä mielipiteissä suhtauduttiin lähtökohtaisesti kielteisesti hankkeen toteuttamiseen. Saaduista 97:stä mielipiteestä kahdessa oli mukana useamman kymmenen henkilön allekirjoittama adressi. Lähes jokaisessa mielipiteessä oltiin huolestuneita raskaan liikenteen määrän kasvusta, pohjavesistä sekä lisääntyvästä melusta ja pölystä.

Mielipiteissä kyseenalaistettiin hankkeen tarpeellisuus kiviainestonoton suhteen. Katsottiin, että pelkästään se, että alue on kaavoitettu ko. toimintaa varten, ei perustele sen tarpeellisuutta.

Useassa mielipiteessä esitettiin, että hankealueen ennallistaminen olisi tullut arvioida myös vaihtoehtona. Asukkaat kokevat, että Kiilan alueella on jo nyt kohtuuttoman paljon ympäristöluvanvaraisia toimijoita.

Katsottiin, että kiertotaloustoimintojen sijoituksesta tulee tehdä pääkaupunkiseudulla strateginen YVA.

Liikennevaikutukset

Liikennevaikutuksista kirjoitettiin lähes kaikissa mielipiteissä. Kaikissa viesti oli sama. Raskaan liikenteen määrää pidettiin jo nyt ylitsepääsemättömän suurena Katriinantiellä. Mutkaisen ja mäkisen Katriinantien rekkarallia pidetään turvattomana.

Erytystä huolta kannettiin koululaisten turvallisesta liikkumisesta. Tuotiin esille, että tienylitys on paikoittain huonon näkyvyyden takia vaarallista koululaisille. Kerrottiin myös, että raskas liikenne aiheuttaa tärinää taloissa ja että nopeusrajoituksista huolimatta rekat ajavat ylinopeutta esimerkiksi koulun kohdalla.

Mielipiteissä todettiin myös, että liikenteen arviointi on tehty vanhentuneilla tiedoilla mm. liikennemäärien osalta.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Mielipiteissä tuotiin esille, että maisemalle aiheutuvaa haittaa ei ole huomioitu lainkaan, koska se ei ole nähtävissä ympäröiviltä alueilta.

Vaikutukset pintavesiin

Tuotiin esille huoli hankealueen hulevesien typpikuorman käsittelystä. Katsottiin, että arviointiselostuksessa ei ole arvioitu riittävällä tavalla hulevesikuormituksen vaikutusta luontoon ja mm. tiukan suojelun piirissä oleviin lajeihin.

22.3.2019

Jo olemassa olevien toimintojen aiheuttama hulevesikuormitus on merkittävä. Asukkaiden teettämien tutkimusten perusteella vedessä on myös nousseita haitta-ainepitoisuuksia. Nostettiin esille huoli veden laadun vaikutuksesta Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukoihin.

Luontovaikutukset

Asukkaat kokevat alueen luonnon jo nyt pahasti pilatuksi. Hanskallion aluetta pidetään merkittävänä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaana luontoalueena, jota ei tulisi rikkoa.

Mielipiteissä tuotiin esille tuohtumus siitä, että hankealueen puusto on kaadettu ja aluetta on tasattu ennen luontoselvitysten tekemistä. Puusto on kaadettu vuonna 2016 ja liito-oravaselvitys on tehty vuonna 2018. Menettelyä pidettiin pöyrityttävänä ja katsottiin, että luontoselvityksiä ei ole siten tehty lain tai direktiivin mukaisesti.

Todettiin, että arviointiselostuksesta puuttuu muiden toimijoiden vaikutus mm. vuollejokisimpukkaan ja kirjojokikorentoon, eikä arviointiselostuksessa ole otettu huomioon kaikkia alueella tai alueen vaikutuspiirissä esiintyviä suojeltuja ja luontodirektiivissä mainittuja lajeja. Tuusulanjoessa, johon hankealueen hulevedet valuvat, pesii saukko.

Meluvaikutukset

Todettiin, että jo ennestään kuormitetun asutusalueen kuormitusta ei alueella asuvien ihmisten mahdollisimman terveellisten elinolosuhteiden turvaamiseksi tulisi lisätä. Mielipiteissä todettiin, että toiminta alueella on jo nyt liian äänekkästä ja ympäristöä kuormittavaa. Melua kuuluu aamusta iltamyöhään ja räjäytykset aiheuttavat paitsi meluhaittaa myös tärisyttävät rakennuksia.

Tuotiin esille, että aiempien kokemusten perusteella meluvaikutus ulottuu huomattavasti arvioitua kauemmaksi, aina Riipilän puolelle asti. Tämän perusteella katsottiin, että meluvaikutukset on arvioitu puutteellisesti rajoittumaan vain lähiympäristöön ja tasoltaan liian mataliksi.

Kiinnitettiin huomiota siihen, että alueen nykytila on melun osalta varsin kuormitettu ja melu on nykyisellään jopa ohjearvot ylittävällä tasolla. Kyseenalaistettiin selostuksessa esitetty väite, että alueen toimijoiden kaikkein meluavimpien toimintojen yhtäaikaisuus ei ole kovin todennäköistä.

Useassa mielipiteessä tuotiin esille, että Hanskallionmäki on alueen korkein mäki, joten melut, pölyt ja hajut kulkeutuvat ylhäältä alaspäin laajalle alueelle.

22.3.2019

Tärinävaikutukset

Erityistä huolta aiheuttavat räjäytysten mahdollisesti aiheuttamat vahingot rakennuksiin ja kaivoihin. Tuotiin esille myös raskaan liikenteen aiheuttama tärinä ja sen vaikutukset asuinrakennuksiin.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Tuotiin esille, että alueelle kohdistuu huomattava pölyhaitta jo nyt. Pienhiukkasten vaikutusta ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen ei ole huomioitu alueella tarpeeksi. Mielenpitemen antajat kokevat tullessa vähätellyiksi.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Erityisesti melun, pölyn ja hajun aiheuttama terveysriski huolestuttaa alueen asukkaita, kuin myös talousveden laatu ja riittävyys. Hankkeen nähdään huonontavan entisestään alueen kiinteistöjen arvoa. Todettiin, että arvioinnissa ei ole annettu minkäänlaista painoarvoa alueen väestölle ja asutukselle aiheutuville haitoille.

Vaikutukset pohjaveteen

Alueen vesihuolto huolestuttaa alueen asukkaita. Huoli pohjaveden pilaantumisesta ja riittoisuuden vähenemisestä esitettiin useimmissa mielipiteissä. Tuotiin esille, että alueen kotitaloudet ovat suurelta osin kaivoveden varassa.

Kaivot kuivuvat jo nyt ja kuivumista pelätään jatkossakin. Veden laatu on huonontunut viimeisten vuosien aikana, vesi on alkanut paikoin tuoksua rikille. Tuotiin esille, että arvioinnissa on todettu mahdollinen riski siihen, että tärinällä on vaikutuksia lähialueiden porakaivojen vedenlaatuun. Tärinän vaikutuksesta mm. pintavettä voi päästä kaivoon. Arvioinnissa ei ole selvitetty tarkalleen, millä tavalla veden laatu voi muuttua.

Mielipiteissä esitettiin huoli räjäytysten vaikutuksesta Seutulan vanhan kaatopaikan maaperään ja sieltä alueen pohjaveteen tuleviin myrkkyihin. Katsottiin, että YVA on puutteellinen kaatopaikan pohjavesiolosuhteiden osalta. Selvityksen mukaan kaatopaikan kohdalla on kalliokynnys, joka todennäköisesti ohjaa pohjaveden virtauksen kohti pohjoista, myös kaatopaikan eteläosissa. Alueelta ei kuitenkaan ole käytössä riittävän tarkkoja mittaustuloksia, jotta asiasta olisi varmuutta. YVA ei anna selvyttä siihen, millä perusteella hanke vaikuttaa tai ei vaikuta kaatopaikan vaarallisten jätteiden pääsemiseen pohjaveteen.

22.3.2019

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutusten arviointia pidettiin riittämättömänä. Tuotiin esille, että ympäristöä voimakkaasti kuormittavaa toimintaa ei pidä lisätä, ellei valvonta ole sellaisella tasolla, että ympäristöongelmia ei pääse syntymään toiminnan aikana. Valvovan viranomaisen pitäisi pystyä tekemään jatkuvaa valvontaa ilman, että valvontakäynneistä sovitaan etukäteen toimijoiden kanssa.

Mielipiteissä tuotiin esille, että jo alueen nykyisten hankkeiden yhteisvaikutus on järkyttävän suuri. Jos tähän vielä lisätään suunnitellut laitokset, asuminen alueella on todellinen huolenaihe.

Esitettiin toive puolueettomasta tutkijatahosta, joka mittaisi tärinää ja melua eri paikoista eri aikoina.

3. ARVIINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU

Uudenmaan ELY-keskus on YVA-menettelyn yhteysviranomaisena tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa:

YIT Suomi Oy:n Kiilan kiertotalouskeskusta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:n ja YVA-asetuksen (277/2017) 4§:n sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiselostus on laadittu ottaen huomioon hankkeen arviointiohjelma ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto. Hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen.

Arviointiselostuksen perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen keskeisistä ympäristövaikutuksista. Hankkeen toteuttamiselle on esitetty toiminnallisia vaihtoehtoja ja selostuksessa on arvioitu riittävästi näiden vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia.

Näin todetusta arviointiselostuksen riittävydestä huolimatta arvioinnissa on saatujen lausuntojen ja mielipiteiden sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun perusteella todettu olevan seuraavia puutteita:

Arviointiselostuksessa havaitut puutteet

Liikenne

Hankkeen liikenteellisistä vaikutuksista on vaikea saada täsmällistä käsitystä, sillä arviointiselostuksessa esitetyt arviot hankevaihtoehtojen liikennetuoksista ovat osin ristiriitaisia. Arviointiselostuksen sivulla 76 esitetyt luvut hankevaihtoehtojen liikennemäärien maksimikasvusta vuorokaudessa ja maksimikasvusta tunnissa eivät täsmää keskenään.

22.3.2019

Lisäksi tuntikohtaiset maksimikasvut tarkoittaisivat, että kuljetuksia alueelle ja alueelta pois olisi 17-21 tunnin ajan vuorokaudessa. Ei ole realistista, että kuljetuksia olisi näin monen tunnin aikana vuorokaudessa, joten liikennemäärien maksimikasvua tunnissa kuvaavan luvun pitäisi olla taulukossa esitettyä suurempi. Myöskään kuljetuksiin käytettävien vuorokauden tuntien määrä ei voi vaihdella hankevaihtoehtojen kesken, kuten se nyt esitettyjen lukujen perusteella vaihtelee. Toisaalta arviot liikennemäärien vuorokausikohtaisesta maksimikasvusta vaikuttavat joidenkin hankevaihtoehtojen kohdalla epärealistisen korkeilta.

Liikenneviraston liikennemäärätietojen perusteella Katriinantien liikennemäärä oli vuonna 2017 Myllykyläntien länsipuolella noin 1700 ajoneuvoa vuorokaudessa, joista raskaita ajoneuvoja oli noin 200 (12%). Vantaan kaupunki on tehnyt keväällä 2018 alueen tie- ja katuverkolla liikennelaskentoja, joissa saadut ajoneuvomäärät ovat huomattavasti suurempia kuin arviointiselostuksessa käytetyt liikenneviraston luvut. Näin ollen Katriinantie on jo nykytilassaan huomattavasti kuormittuneempi kuin mitä arvioinnissa esitetään. Toisaalta kokonaismäärän ollessa suurempi hankevaihtoehtojen aiheuttamat liikennemäärät aiheuttavat suhteellisesti pienemmän kasvun kokonaismäärään.

Melu

Arviointiselostuksessa esitetyt laskennat perustuvat lähtötasoiltaan yleisesti käytössä oleviin äänitehotasoihin eri laitteiden melupäästöistä. Laitteiden sijoittuminen laskennoissa perustuu toiminnan kuvaukseen ja ottosuunnitelmaan. Meluselvityksiin valitut louhinnan ja murskauksen melun leviämistä kuvaavat tilanteet esittävät melun leviämistä pahimmissa tilanteissa. Muiden toimintojen osalta toiminnot on sijoitettu todennäköisesti toiminnan kannalta parhaisiin paikkoihin. Laitteiden ja koneiden osalta laskennoissa on kuvattu tilanne, jossa toiminnan intensiteetti on suurimmillaan. Toimintojen sijainnin ja käytön intensiteetin osalta meluselvityksen perusteet ovat kunnossa ja laskennat on tehty riittävällä tarkkuudella. Laskennoissa on kuitenkin puutteita yöaikaisen klo 22-7 melun kuvaamisen osalta sekä puuttuvan meluntorjuntatarkastelun osalta.

Yöaikaisissa melulaskennoissa toiminnan aiheuttaman melun keskiäänitaso on laskettu koko yöajalle klo 22-7, vaikka mahdollista toimintaa on ainoastaan klo 5-7 välillä. Tällaisissa tapauksissa on ollut tapana esittää keskiäänitaso ainoastaan kyseiseltä toiminta-ajalta, ei tasoittaa melutasoa koko yö-jaksolle. Asia tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja ympäristöluvituksen yhteydessä.

Merkittävämpi puute melutarkastelussa on se, että siinä ei ole tarkasteltu meluntorjunnan vaikutuksia melun leviämiseen. Erityisesti louhinnan osalta tämä olisi ollut meluselvityksen tulosten valossa perusteltua. Arviointiselostuksen perusteella nähdään, että erityisesti louhinnan aikainen melutaso on lähimpien asuintalojen kohdalla lähellä ohjearvoa. Lisäksi useita muita asuinrakennuksia sijoittuu laskennallisesti päiväjän

22.3.2019

keskiäänitason 55-50 dB melualueelle. Tästä syystä melutarkastelussa olisi tullut esittää mahdolliset meluntorjuntatoimet ja niiden vaikutus ympäristöön leviävään meluun. Kuten arviointiselostuksessa sanotaan, tähän asiaan tulee myös kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa ja ympäristöluvituksen yhteydessä. Meluntorjunnan tavoitteena tulisi olla aina mahdollisimman hyvä tulos. Yhtenä kriteerinä voidaan pitää sitä, että altistuvissa kohteissa päästään laskennallisesti 5 dB alle ohjearvojen, jolloin toiminnan aiheuttamaan meluun liittyvät erityispiirteet (iskumaisuus, kapeakaistaisuus) eivät estäisi hankkeen toteuttamista. On kuitenkin hyvä muistaa, että melun erityispiirteiden aiheuttamaa + 5 dB lisäystä melutasoihin ei tule tehdä laskentoihin ja niistä esitettäviin karttoihin, koska erityispiirteiden esiintyminen altistuvissa kohteissa voidaan lähtökohtaisesti varmistaa ainoastaan mittauksilla.

Muut arviointiselostuksessa havaitut puutteet

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä yksittäistapauksena. Tähän liittyvä prosessi on kuvattu vasta luvussa 23.1. Kuvaus ja prosessi olisi ollut syytä esittää jo selostuksen alkupuolella joko luvussa 1 tai 3. Tämä olisi selkeyttänyt kokonaisuuden ymmärtämistä sekä sitä, miksi alueella on tehty valmistelevia toimia ja tehty rekisteröinti asfalttiasemalle, vaikka hankkeesta on tekeillä ympäristövaikutusten arviointi.

Selostuksessa on useassa kohtaa mainittu, että alueella on tehty valmistelevia maansiirtotöitä, rakennettu varastokenttää ja käsitelty varastokentän alueelta tulleita pintamaita sekä kaadettu puustoa. Selostuksessa ei ole mainittu, milloin näitä valmistelevia toimia on tehty ja millä perusteella. Luvusta 23.3 Rakennus-, toimenpide- ja maisemaluvat käy ilmi, että alueelle suunniteltuja toimintoja varten on haettu maisematyölupaa Vantaan kaupungin rakennusviranomaiselta ja että lupapäätöksen mukaan maisematyölupalle ei ole tarvetta. Tämä olisi tullut kuvata selkeästi jo hankekuvauksessa. Toimenpiteiden puutteellinen kuvaaminen ei ainakaan arviointiselostuksesta annettujen mielipiteiden perusteella ole parantanut hankkeen sosiaalista hyväksyttävyyttä.

Vaikutusarvioinnin puutteet ovat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, että ne eivät edellytä arviointiselostuksen täydentämistä, vaan arviointia voidaan täydentää ja tarkentaa hankkeen jatkosuunnittelussa ja tulevissa lupamenettelyissä.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä perustuu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) 19 §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksen ympäristövaikutusten arvioinnista (277/2017) 4 §:ssä annettuihin arviointiselostuksen sisältövaatimuksiin, arviointiselostuksessa esitettyihin

22.3.2019

hankkeen kuvaukseen ja selvityksiin, niiden tuloksiin ja tulosten arviointiin sekä selostuksesta annettujen lausuntojen sisältöön.

Tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä sisällytetään hanketta koskevaan lupapäätökseen YVA-lain 26 §:n mukaisesti. Lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon.

Merkittävät vaikutukset ja niiden perustelut

Melu- ja värinävaikutukset

Melu

Arviointiselostuksessa melun aiheuttama haitta on arvioitu hankkeen toteutuessa kaikilla vaihtoehdoilla rakentamisen/louhinnan aikana suureksi ja louhinnan jälkeen kohtalaiseksi kielteiseksi. Melun vaikutus terveyteen on arvioitu vähäiseksi ilman meluntorjuntaa. Meluntorjuntatoimet toteuttamalla arvioidaan, että melulla ei ole vaikutusta asukkaiden terveyteen. Arvioidun haittavaikutuksen ja meluselvityksen perusteella voidaan siis todeta, että hankkeen toteuttamisen kannalta meluntorjunnan toteuttaminen louhinnan aikana on välttämätöntä ja muun toiminnan aikana vahvasti suositeltavaa.

Uudenmaan ELY keskus katsoo, että koska hankealueen läheisyydessä on melulle altistuvia kohteita (asutusta, virkistysalueita tms.), tulee toiminnan aiheuttamaa melun leviämistä aina estää BAT/BEP tasoilla meluntorjunnalla (laittevalinnat, laitteiden sijoitus, tuotekasat ja pintamaakasat jne.), riippumatta siitä, ylittyvätkö ohjearvot kohteissa.

Arvioinnissa ei esitetty meluntorjunnan vaikutuksia melun leviämiseen. Jatkosuunnittelussa ja ympäristöluvituksen yhteydessä tulee esittää tarkentuneen toteutusvaihtoehdon melumallinnus meluntorjunta huomioiden. Lisäksi hankkeen yöaikaisen melun korjatut laskelmat tulee esittää ympäristöluvituksen yhteydessä.

Toiminnan aiheuttaman melun seurannan kannalta alue on haastava, koska alueella on runsaasti muita melua aiheuttavia toimintoja. Tästä syystä meluseuranta alueella tulisi tehdä yhteismeluselvityksin, niin mittauksin, kuin laskennallisesti. Meluseurannan toteuttaminen ja raportointi tulee suunnitella hyvin, jotta siitä on mahdollisimman paljon hyötyä toiminnan suunnitteluun käytännössä.

Tärinä

Toiminnan aiheuttamat värinä vaikutukset muodostuvat pääasiassa louhintaräjähdyksen ja raskaan liikenteen aiheuttamasta värinästä. Arviointiselostuksessa värinän vaikutuksia on tarkasteltu yleisellä tasolla perustuen maaperän laatuun ja altistuvien kohteiden sijaintiin. Arvioinnin

22.3.2019

perusteella tärinävaikutukset ovat merkittävyydeltään suuria. Arviointiselostuksessa on arvioitu myös räjäytysten aiheuttamien ilmapaineaaltojen vaikutusta, mikä on todettu vaikutukseltaan vähäiseksi.

Koska tärinän arviointiin liittyy paljon epävarmuuksia ja esimerkiksi kerralla räjäytettävällä räjähdemäärällä on merkittävä vaikutus niin tärinään, kuin ilmanpaineaaltoon, tulee niiden aiheuttamien haittojen arvioinnin ja haittavaikutusten lieventämisen osalta panostaa erityisesti hankkeen aikaiseen riittävään seurantaan ja saatujen tulosten perusteella tehtäviin ratkaisuihin. Asukkaiden turvallisuudentunteen varmistamiseksi tulee myös ennen hankkeeseen liittyvän louhinnan aloittamista tehdä rakennus- ja kaivokatselmuksset riittävän laajalla alueella.

Liikennevaikutukset

Hankkeella on keskisuuria kielteisiä liikennevaikutuksia, koska hankkeen aiheuttama raskaan liikenteen kasvu on suurta. Hankkeella on myös merkittäviä liikenteellisiä yhteisvaikutuksia Kiilan alueen nykyisten ja alueelle suunniteltujen hankkeiden kanssa.

Raskaan liikenteen kasvun ei arvioida heikentävän liikenteen sujuvuutta Katriinantiellä (yhdystie 11459), jota pitkin raskas liikenne kulkisi hankealueelta Kehä III:lle. Liikenneturvallisuuteen raskaan liikenteen määrän kasvulla on sen sijaan merkittäviä vaikutuksia.

Arviointiselostuksessa on esitetty keinoja haitallisten liikennevaikutusten lieventämiseksi. Uudenmaan ELY-keskus pitää liikenneturvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamista tarpeellisina kävelijöiden, pyöräilijöiden ja ratsastajien turvallisuuden takaamiseksi. Hankealueelle kuljetaan Hankalliontien ja Katriinantien liittymän kautta ja tätä liittymää on tarpeen parantaa. Kävely ja pyöräily risteävät liittymässä raskaan liikenteen kuljetusten kanssa. ELY-keskus katsoo, että Katriinantien liikennenympäristö on sentyyppinen, jossa nopeusrajoituksen lasku tasolle 50 km/h on perusteltua Hankalliontien ja Myllykyläntien välillä.

Kehä IV muuttaisi toteutuessaan alueen kuljetusreitit, sillä raskaalle liikenteelle suunniteltuna väylänä se ohjaisi kuljetukset hankealueelta Tuusulanväylälle. Tällöin raskaan liikenteen haitat Katriinantiellä vähenisivät merkittävästi. Viimeisimmässä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ 2015) Kehä IV on ajoitettu vuosina 2026–2040 aloitettaviin liikennehankkeisiin. Tekeillä olevassa MAL 2019 -suunnitelmassa hankkeen toteuttamista ei ole ajoitettu, vaan siinä todetaan, että vuoteen 2030 mennessä Kehä IV:n suunnitteluvaihtoehtoa edistetään. Hankkeen kannalta positiivisten Kehä IV:n vaikutusten toteutumisasiakohta ei siten toistaiseksi ole tiedossa.

22.3.2019

Pintavedet ja vaikutukset kalastoon ja muuhun eliöstöön

Hankkeen pintavesivaikutukset on kaikissa vaihtoehdoissa arvioitu vähäisiksi. Eri vaihtoehtojen pintavesivaikutuksia on käsitelty arviointiselostuksessa riittävästi. Arviointiohjelmasta annetussa yhteysviranomaisen lausunnossa mainitut asiat on huomioitu arviointiselostuksessa.

Pintavesien tarkkailusuunnitelmassa esitetty näytteenotto vaikuttaa riittävältä hankesuunnittelun tässä vaiheessa. Pintavesivaikutusten seuraamiseksi on ehdotettu tehtävän hulevesien käsittely-yksikön toimivuuden seuranta, hulevesiyksiköstä lähtevän veden laadun ja määrän tarkkailua sekä vaikutusten tarkkailua Tuusulanjoessa. Tarkkailuparametreiksi ehdotetaan seuraavia: pH, kiintoaine, happi, sähkönjohtavuus, ravinteet, sulfaatti, kloridi, öljyhiilivedyt ja metallit. Näytteenottoajankohdaksi ehdotetaan yli- ja alivirtaamakausia.

Ympäristöluvan yhteydessä tulee varmistaa, että hankealueen louhinta ja muu toiminta eivät vaaranna muiden alueelle toimivien hankkeiden nykyisiä vesienhallintaratkaisuja.

Betonivesien käsittely

Hankkeen vesienkäsittelyn ja hulevesien hallinnan suunnitelmassa betonivesien mahdollinen haitallinen emäksisyys on tunnistettu ja ratkaisuna on esitetty käytettäväksi neutralointia esim. hiilidioksidilla. Betoninkäsittelytoiminnan alkuvaiheessa betonivesien pH:ta tulee seurata tiheällä näytteenottovälillä tai jatkuvatoimisella mittarilla, jotta saadaan selvyys pH:n vaihtelun voimakkuudesta ja mahdollisesta neutralointitarpeesta. Hankkeessa syntyvät betonivedet tulee neutraloida pH-tasolle 6 – 9 jo betonivesialtaassa ennen niiden sekoittumista hulevesialtaan veteen, mikäli neutralointia seurannan mukaan tarvitaan.

Biosuodatus

Esitetty biosuodatuksen käyttö hulevesien puhdistuksessa on tarpeellista. Ravinteiden vähentäminen hulevesistä tulee suunnitella tulevassa toiminnassa siten, että puhdistuksessa otetaan huomioon biosuodatuksen rajoitukset kuten kasvillisuuden kehittymiseen kuluvat ja kasvipeitteettömät ajanjaksot. Biosuodatuskäsittelyn puhdistustehoa arvioitaessa tulee ottaa huomioon, että tutkimusten mukaan suodatusjärjestelmien ravinteiden pidätyskyky saattaa olosuhteista riippuen vaihdella huomattavasti tai olla jopa negatiivinen.

Vesistökuormitus ja sen vaikutukset kalastoon ja muuhun eliöstöön

Arvio toiminnan vesistökuormituksesta sekä vaikutuksesta alapuoliseen vesistöön ja kalastoon on tarpeeksi kattava huomioiden toiminnan luonne

22.3.2019

(mm. vaikutus eri virtaamatilanteissa on huomioitu).

Vesistövaikutusarviossa ei ole kuitenkaan arvioitu toiminnan vaikutusta vesienhoidon tavoitteisiin Tuusulanjoen osalta, mikä tulee huomioida ympäristölupavaiheessa.

Ottaen huomioon Tuusulanjoen kalataloudellinen arvo sekä potentiaali mm. taimenen lisääntymisalueena, tulee toiminnan jatkosuunnittelussa lähteä siitä, ettei kuormitus Tuusulanjokeen lisääny. Tuusulanjoki on nykyiselläänkin kalataloudellisesti arvokas ja mm. taimenen luontainen lisääntyminen joessa onnistuu, vaikka kanta ei nykyisellään ole vahva. Taimenen lisääntymistä voidaan kuitenkin todennäköisesti edistää mm. virtavesikunnostuksin, ja huomioiden koko Vantaanjoen vesistön kehitys meritaimenen lisääntymisalueena voidaan Tuusulanjokeakin pitää meritaimenen osalta erittäin potentiaalisena lisääntymisvesistönä. YVA-selostuksessa kiintoainekuormitus on arvioitu etenkin alivirtaamajaksoilla siinä määrin suureksi, että se voi lisätä pohjien liettymistä Tuusulanjoessa pitkällä aikavälillä. Myös typpipitoisuuden on arvioitu nousevan rakentamisvaiheessa alivirtaama-aikaan selvästi. Tämän takia vesiensuojelumenetelmien osalta tulee pyrkiä mahdollisimman hyvään puhdistustehoon. Hankkeen vesienhallintasuunnitelmassa esitetyt vesienkäsittelymenetelmät (laskeutusallas ja biosuodatus) vaikuttavat hyviltä ratkaisuilta toiminnasta syntyvä kuormitus huomioiden, ja ne tulee toteuttaa. Toiminnan vesistövaikutuksia tulee tarkkailla YVA-selostuksessa esitetyllä tavalla.

Hankkeessa syntyvien hulevesien huolellinen käsittely tukee myös Tuusulanjoessa esiintyvien uhanalaisten lajien, kuten vuollejokisimpukan ja kirjojokikorento elinmahdollisuuksien säilymistä.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

Hankkeen ihmisiin kohdistuvat vaikutukset on VE 0-vaihtoehtoa lukuun ottamatta arvioitu suuriksi. Kuten arvioinnissa todetaan, muiden tekijöiden vaikutusarviointien mahdolliset epävarmuudet voivat kertaantua sosiaalisten vaikutusten arviointiin niiltä osin, kuin ne vaikuttavat asuin- ja elinympäristön viihtyvyyteen. Koettu vaikutus voi siten olla merkittävästi suurempi kuin mitattu vaikutus.

Kiilan alueelle on keskittynyt huomattavan suuri määrä ympäristölupaa vaativia toimintoja. Yksistään jo nykyisten toimintojen aiheuttama liikenne vaikuttaa merkittävästi alueen viihtyisyyteen ja asukkaiden turvallisuuden tunteeseen. Liikenteen haittojen lisäksi alueen toiminnoissa syntyy melu-, pöly-, ja värinähaittoja sekä vesistökuormitusta. Nykytilan yhtälö, jossa asukkaat, luontoarvot ja kiertotalouteen liittyvät toiminnot sijoittuvat alueelle yhtäaikaisesti, on vaikea ratkaista.

Asukkaat arvostavat Seutulan alueen luonnonympäristöä ja maisemia, mutta samalla Kiilan alueen jo nykyisin toimivan teollisuuden aiheuttamat häiriöt koetaan asukasviihtyvyyttä, virkistyskäyttöä ja turvallisuutta vähentävinä. Häiriötekijöiden lisäksi on huomioitava, että asukkailla on

22.3.2019

epäluottamusta nykyisten toimijoiden luvitukseen ja valvontaan liittyen ja he kokevat, etteivät yritykset toimi lupaehtojen mukaisesti. Myös alueen haastava vesihuoltotilanne lisää asukkaiden huolta alueen toiminnoista.

Vuorovaikutuksen ja hyvän yhteistyön kehittäminen asukkaiden kanssa on hankkeen sosiaalisen hyväksyttävyyden kannalta erittäin merkittävää. Tiedottaminen ja vuorovaikutus eivät poista vaikutuksia, mutta niillä on mahdollista vähentää perusteettomia huolia, pelkoja ja epävarmuutta. Toiminnan luvanmukaisuus voidaan läpinäkyvästi todentaa tiedottamisen ja vuorovaikutuksen lisäksi oman toiminnan hyvällä ja perusteellisella seurannalla.

Perustelut

Hankkeen melu- ja värinävaikutukset on arviointiselostuksessa arvioitu suuriksi. Alueen olemassa olevan melu- ja värinäkuormituksen huomioon ottaen arvio on oikea.

Liikennevaikutukset on arviointiselostuksessa arvioitu nykyisillä liikennereiteillä kohtalaisiksi ja Kehä IV:n valmistuttua vähäisiksi. Kun huomioidaan alueen nykyiset liikennemäärät ja asukkaiden kokemaa viihtyisyys- ja liikenneturvallisuushaitta, voidaan lisääntyvän liikenteen kokonaisvaikutusta pitää erittäin merkittävänä. Kehä IV vähentäisi toteutuessaan liikennemääriä alueen sisäisellä tieverkolla, mutta sen toteutumiseksi ei ole vielä varmaa aikataulua.

Pintavesiin, kalastoon ja muuhun vesieliöstöön kohdistuvat vaikutukset on arvioitu vähäisiksi kaikissa vaihtoehdoissa. Pintavesien laskennallisiin arvioihin liittyy paljon epävarmuuksia. Lisäksi, kun huomioidaan, että ojien kautta Tuusulanjokeen kulkevan veden haitta-ainepitoisuuksissa on jo nykyisellään ollut ongelmia ja että asukkaat ovat olleet tästä hyvin huolissaan, on perusteltua nostaa pintavesivaikutukset ja sitä kautta kalastoon ja vesieliöstöön kohdistuvat vaikutukset arvioitua merkittävämmäksi. Vaikka varsinaisen hankkeen vaikutukset ovat kohtalaisia, tulee huomioida mahdolliset yhteisvaikutukset alueen muiden hankkeiden kanssa.

Alueen käynnissä olevien toimintojen kumuloituneen kuormituksen takia asukkaat ovat ymmärrettävästi huolissaan tämän hankkeen vaikutuksista. Alueella, jolla sijaitsee näin useita ympäristölupaa vaativia toimintoja, voi olla vaikeaa osoittaa, mistä laitoksesta häiritsevä tekijä on lähtöisin. Kyseessä voi olla myös usean eri toimijan aiheuttama yhtaikainen häiriö. Tilanne on asukkaille hyvin haastava. On perusteltua todeta, että sosiaaliset, ihmisiin kohdistuvat vaikutukset ovat hankkeessa erittäin merkittäviä.

Muiden hankkeesta aiheutuvien vaikutusten katsottiin yhteysviranomaisen tarkastelussa olevan laadultaan ja voimakkuudeltaan sellaisia, ettei niitä voida luokitella todennäköisesti merkittäviksi.

22.3.2019

Muut arviointiselostusta koskevat huomiot ja ohjeet jatkokäsittelyyn

Pölyvaikutukset

Pölyn ja typenoksidien (NOx) leviämistä hankealueen ympäristöön on arvioitu mallintamalla niitä AERMOD-mallinnusohjelmalla. Arvioinnissa on huomioitu hankealueen toimintojen lisäksi myös Katariinantien tieliikenteestä aiheutuvat päästöt n. 900 m etäisyydelle hankealueesta tietä pitkin. Tehdyn selvityksen perusteella eri vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja pölyn ja ilmanlaadun osalta. Kuitenkin muutokset ovat suurimmillaan hankkeen vaihtoehdoissa, joissa asfalttiasema (VE 2A) tai betoniasema (VE 2B) vaikuttavat ilman laatuun. Lisäksi asfalttiasema aiheuttaa hajuhaittaa vaihtoehdossa VE 2 A. Hajuhaitta voidaan kokea häiritsevänä noin kilometrin etäisyydelle asemasta.

Eri vaihtoehtojen pölyvaikutusten merkittävyys on arvioitu ilman torjuntatoimia vähäisiksi tai kohtalaisiksi. Ilmanlaadun muutoksen vaikutus ihmisten terveyteen on arvioitu vähäiseksi ja mahdollisten torjuntatoimien kanssa hankkeella ei olisi vaikutusta ihmisten terveyteen. Selvitys antaa hyvän kuvan toiminnan eri vaihtoehtojen aiheuttamasta vaikutuksesta ilmanlaatuun. Kuitenkin, koska hankealueen läheisyydessä on altistuvia kohteita, on myös pölyn ja typenoksidien syntyä ja sen leviämistä estävien toimenpiteiden vaikutusta syytä selvittää jatkosuunnittelussa.

Maaperä- ja pohjavesivaikutukset

Maaperä- ja pohjavesiselvitys on erittäin hyvin tehty noudattaen alalla voimassaolevia standardeja ja ohjeita. Hankkeella ei tule olemaan vaikutusta alueen kaivojen kuivumiseen. Alueella muodostuu huonosti pohjavettä ja käyttö on runsasta. Lupavaiheessa tulee määrätä pohjaveden tarkkailuohjelma arviointiselostuksessa esitetyn ohjelman pohjalta.

Luonto ja luonnonsuojelu

Luontoselvityksen suositukset on syytä huomioida jatkosuunnittelussa. Luontoarvioinnin yhteydessä tehtiin havainnot kirjojokikorennoista, jotka todennäköisesti tulevat lähiseudun lisääntymispaikoilta. Kirjojokikorennon kannalta tärkeintä on Tuusulanjoella sijaitsevien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen säilyminen. Jotta korentojen lisääntyminen vesistöissä onnistuu myös jatkossa, on tärkeää, että hankealueelta Tuusulanjokeen valuvat vedet pidetään puhtaina.

Hankealueen rajaaminen voimajohtolinjaan säilyttäisi hankealueen eteläpuoleisen metsän leveyden. Samalla säästyisivät alueen luontoselvityksessä säästettäväksi suositellut voimalinjan itäpuolella sijaitsevat kasvikuviot. Jatkosuunnittelussa on syytä harkita hankealueen

22.3.2019

rajaamista voimajohtolinjaan. Tämä tukisi myös alueella sijaitsevan muinaisjäännöksen koskemattomuutta.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön on arvioitu asianmukaisesti ja niistä tehdyt johtopäätökset ovat oikeansuuntaiset. Alueella sijaitseva kiinteä muinaisjäännös on syytä säilyttää koskemattomana.

Voimajohtoalue

Hankkeen jatkosuunnittelussa, rakentamisessa ja alueella tapahtuvassa toiminnassa tulee huomioida Forssa-Tammisto 400 kilovoltin voimajohdon (Fingrid Oyj) aiheuttamat rajoitukset alueen suunnittelulle, rakentamiselle ja toiminnalle. Jatkosuunnittelu tältä osin tulee tehdä yhteistyössä Fingrid Oyj:n kanssa.

5. PERUSTELLUSTA PÄÄTELMÄSTÄ TIEDOTTAMINEN

Uudenmaan ELY-keskus toimittaa perustellun päätelmän sekä arviointiselostuksen johdosta saamansa lausunnot hankkeesta vastaavalle sekä lähettää perustellun päätelmän tiedoksi lausunnonantajille, muille asianosaisille viranomaisille sekä mielipiteen esittäjille. Perusteltu päätelmä sekä vastaanotetut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon internetsivuilla osoitteessa:

www.ymparisto.fi/KiilankiertotalouskeskusYVA

6. SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MUUTOKSENHAKU SEKÄ YVA-MENETTELYSSÄ SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Suoritemaksu **11 000 euroa**

Maksun määräytyminen

Arviointiselostuksesta annettavasta ELY-keskuksen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on tavanomaisessa hankkeessa (14-23 henkilötyöpäivää) 11 000 euroa.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

22.3.2019

Sovelletut oikeusohjeet

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)
Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä
(277/2017)
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja
elinkeinotoimistojen sekä hallinto- ja kehittämiskeskuksen maksullisista
suoritteista vuonna 2017 (1554/2016)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja
Annukka Engström ja ratkaissut ylitarkastaja Leena Eerola.

Jakelu

YIT Suomi Oy
Vantaan kaupunginhallitus
Vantaan kaupungin ympäristölautakunta
Vantaan kaupunginmuseo
Tuusulan kunnanhallitus
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Keski-Uudenmaan maakuntamuseo
Uudenmaan liitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Fingrid Oyj
Suomen luonnonsuojeluliitto

Mielipiteen jättäneet

Tämä asiakirja UUELY/2505/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/2505/2016 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Eerola Leena 22.03.2019 11:38

Esittelijä Engström Annukka 22.03.2019 11:37